

O'zbekiston Respublikasi
Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi

Mirzo Ulug'bek nomidagi Samarqand Davlat
Arxitektura – Qurilish Instituti

“Qurilish” fakulteti
“Kasb ta'lim” kafedrası

Diplom loyixasining
TUSHUNTIRISH XATI

Mavzu: Kattaqurg'on tumanidagi 5 xonali turarjoy binosi
Qurilish misolida taxta pol yotqizish mavzusida o'qitish
uslubini yaratish.

Kafedra mudiri: dos. Raximov A.K
Raxbar: dos. S.A Asliev
Bajardi: 401-KT(BIK) guruxi
talabasi Ro'ziqulova Farida

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT ARXITEKTURA QURILISH INSITUTI

«Qurilish» fakulteti
«Kasb ta'limi» kafedrası

TUSHUNTIRISH XATI

Diplom loyixaning mavzusi

Mavzu: Kattaqo'rg'on tumanidagi 5 xonali turarjoy binosi qurilishi misolida taxta pol yotqizish mavzusida o'qitish uslubini yaratish

Diplom loyixani
bajaruvchi tolib (a)_____

(F.I.SH)

(Imzo)

Kafedra muderi_____

(F.I.SH)

(Imzo)

Raxbar_____

(F.I.SH)

(Imzo)

Maslahatchi_____

(F.I.SH)

(Imzo)

Mundarja

Kirish

1. Me'moriy qurilish qismi.....

2. Konstruktiv qism

3. Texnologik qism.....

4. O'quv uslubiy qism.....

5. Atrof muhit muhofazasi.....

6. Xulosa.....

7. Adabiyotlar ro'yxati.....

KIRISH

Kirish

O'zbekiston Respublikasi demokratik huquqiy davlat va fuqarolik jamiyati qurish yo'lini tanlagan va amalga oshirib kelmoqda. Respublikamizda amalga oshirilayotgan qayta qurishdan asosiy maqsad va uning xarakatlanturuvchi kichik inson, inson shaxsining xar tomonlama rivojlanish va farovonligi xisoblanadi.

Mamlakatimiz taraqqiyotining muhim sharti kadrlarni tayyorlash tizmining mukammal bo'lishi zamonaviy iqtisod, fan, madaniyat, texnika va texnologiyalar asosida rivojlanish hisoblanadi.

Kadrlarni tayyorlash milliy dasturi uzluksiz talim va kadrlarni tayyorlash tizimlarini tubdan islox qilishga qaratilgan." Milliy dasturni amalga oshirishda mavjud ta'lim va kadrlarni tayyorlash tizimlarini tubdan o'zgartirish zamonaviy ilmiy yutuqlari va ijtimoiy tajribalariga ta'lim jarayonning xamma bosqichlarida uzluksiz talim tizimi talim muassasalarining xamma shakli va turlarida ilg'or metodik ta'limlarga tayangan xolda amalga oshiriladi. Xozirgi zamonaviy bosqichda pedagogik dolzarb vazifalarga fan,

texnika, ilg'or texnologiya yutuqlaridan foydalanish asosida shaxsni tarbiyalash o'qitish

va rivojlantirish maqsadlari, mazmuni, metodlari, vositalari va tashkiliy shakllarni ilmiy taminlash kiradi.

Kadrlar tayyorlash milliy soxasidagi davlat siyosati uzluksiz ta-

limtizmi orqali har tomonlama rivojlangan shaxs fuqaroning tashkil topishni ko'zda tutadi. U ushbu talim tizmida va kadrlar tayyorlash talim xizmatlarining istimolchi, buyurtmachi sifatida ishtirok etadi.

Shaxs talim jarayoning ishlab chiqaruvchisi sifatida talim moddiy ishlab chiqarish, fan, madaniyat va xizmatlar soxasi faolyatida bilish va tajribalarni berishda ishtirok etadi.

Respublikamizda shaxsga o'zining ijodiy imkoniyatlarining amalga oshirish uchun professional talim dasturni tanlash xuquqni bergan .

Uzluksiz talim tizmida oily ta'lim aloxida o'rin egallaydi.

Oily ta'lim umumiy o'rta, o'rta maxsus , kasb-hunar ta'limi asosida uzluksiz ta'lim tizmining mustaqil turi hisoblanadi va

O'zbekiston Respublikasining "Talim tug'risida" gi va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi " qonunlariga binoan amalga oshiriladi.

"Kadrlar tayyorlash milliy dasturi " da oily talimning asosiy vazifalari belgilab berilgan. Oily ta'limning eng muxim vazifalaridan biri zamonaviy o'quv dasturi asosida o'qitish va malakali kadrlar tayyorlashni ta'minlash hisoblanadi.

Oily ta'limni islox qilishning xozirgi bosqichi oily ta'lim maktabi o'qituvchisining faolyati shaxsning o'quv jarayonida

ta'lim olish talab va qobilyatining shakillanishi uchun sharoitlar yaratib berishga yunaltiriladigan bo'lishi kerak.

Oily maktabning har bir o'qituvchisi malakasining ikki qirrasi

bor: ular ikki fanlar bilan yaratiladi maxsus va pedagogik.

Oily maktab o'qituvchisiga har dam nima uchun o'qitish kerak? kabi savollarga javob izlashga to'g'ri keladi.

Bu masalalarinig yechimni topish kerak. Bunday yechimlar pe-dagogik fanning asosiy qonunlari va qoidalarining, o'quvchilarning xususiyatlariga qarab ularni tushuntirishga asoslangan bo'lish kerak.

Chuqur ijtimoiy o'zgarishlar hozirgi paytda pedagogik konsepsiyalarni qayta ko'rib chiqishni, insonga, shaxsga, individga pedagogika fanini faol rivojlantirishni talab etadi. Pedagogikaning yangi prinsiplarida tashkil toppish muxim muammosi ishlab chiqarish xisoblanadi.

Me'moriy
qurilish qismi

Me'moriy qurilish qismi

Loyixa uchun berilgan ma'lumotlar.

Bir qavatli 5 xonali devorlari pishiq g'ishtdan qad ko'taradigan turar joy binosi Kattaqo'rg'on tumanida mo'ljallangan. Bu xudud IV-iqlimiy zonaga tegishli bo'lib zilzilaviyligi 8-ballga teng.

Bino sinfi -II

O'tga chidamliligi –II

Xizmat qilish muddati bo'yicha II chi sinfga mansub.

Binoga qordan tushadigan meyoriy yuk kg/m.kv.

Binoga shamoldan tasir qiladigan 38 kg m/kv.

Qishki xavoning o'rtacha bir xaftalik xarorati -15C.

Yozgi xavoning o'rtacha xarorati +28 C.

Gruntning muzlash qatlami 0,33 m.

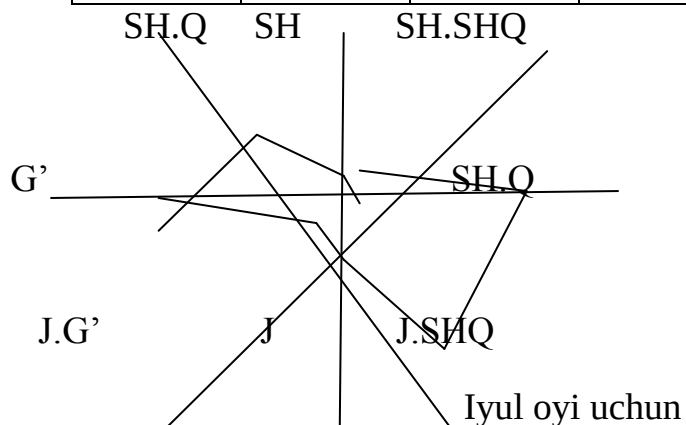
Yer osti suvining satxi 14-15 m.

BOSH REJA.

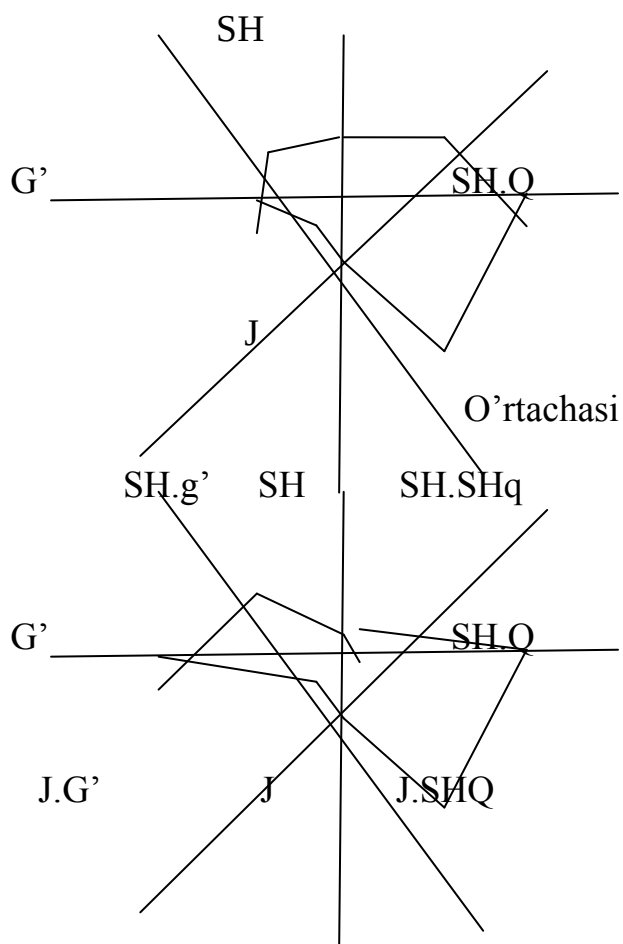
Binoning bosh rejasini tuzishda joy relefi shamolni esish yo'nalishi va joy tafsilotlari yaxshilab o'rganiladi va QMQ 2. 01. 01-04. Ga asosan binoni bosh rejasi tuziladi.

YANVAR OYI UCHUN

SH	Sh.shq	shq	j.shq	J	j.g'	G'	Sh.g'
3	3	35	32	2	6	12	7



SH	Sh.shq	shq	j.shq	J	j.g'	G'	Sh.g'
12	15	38	22	0	1	4	8



Bosh rejada quyidagi bino va inshootlar ko'zda tutiladi.

1. Loyixalanayotgan bino- $213,12m^2$ $600m^2$

2.Ko'zda tutilgan turar joy binolari $213,12m^2 * 5400m^2$

3. Gulzor- $2220m^2$ $2288m^2$

4. Ko'cha - $220m^2$

5. Savda do'koni $270m^2$

6. Savdo do'koni - $300m^2$

1. Umumiy maydon - $600m^2$

2. Qurilish maydoni - $231m^2$ Yo'lakchalar - $85m^2$

3. Ko'kalamzor maydoni - $180m^2$

4. Maydondan foydalanish koefitsienti - 0.3

5. Qurilish % - 38.5%

Hajmiy rejaviy yechimi

Loyixalanayotgan turar joy binosi rejada tug'ri turtburchak bo'lib u 15×14.6 ga teng.

Binoning umumiy balandligi 6.57m

Bino bir qavatli bo'lib balandligi 3.2m

Bunda quydagi xonalar ko'zda tutilgan

1. Daxlis – 18.3m/kv

2. Umumiy xona – 46.2m/kv

3. Kattalar yotoq xonasi – 19.7 m/kv

4. Yotoq xona – 14.2 m/kv

5. Yotoqxona – 14.1 m/kv

6. Yotoq xona – 14.2 m/kv

7. Oshxona – 21.8 m/kv

8. Yuvinish xonzsi – 1.3 m/kv

9. Vannaxona – 5.4 m/kv

10. Tualet - 2.9 m/kv

11. Karidor – 11.7 m/kv

12. Ayvon – 24.4 m/kv

Bino qurilmalari

Bino bika sxemada kvadrat shaklda yechilgan bo'lib u quyidagi qurilmalardan iborat.

Devor va pardadevorlar.

Oddiy pishiq g'ishtdan ko'tarilgan bo'lib asosiy va tashqi devorlar qalinliklar 380 mm va ichki pardadevorlar qalinliklari 120mm ga teng. Devorning kesilgan joylari va derazalar orasi sim to'rlar bilan xar 600-700 mm da jixozlanadi. Pardadevorlar xar 7 qatorda sim armaturalar bilan jixozlanadi.

G'ishtlar orasidagi gorizontal choklar 12-15 mm, vertical choklar esa 10-12 mm ni tashkil etadi.

Poydevorlar

Monolit temir betondan bajarilgan bo'lib beton sinfi B-12.5. Poydevor lentasimon bajarilgan, uning pastki asosiga yotadigan qismining kengligi 600 mm gaa teng.

Temirbeton o'zaklar

2 o'qqa joylashtirilgan bo'lib ularning o'lchamlari 400x400mm, Beton sinfi B15 ular 4 Ø16A-III armature bilan jixozlanadi.

Rigellar

2 o'qqa joylashgan bo'lib ular monolit temirbetondan tashkil topgan. O'lchamlar 400x400 bo'lib 3ta Ø20 va 2ta Ø16 armaturalar bilan jixozlanadi.

Sardarilar

Manolit temir betondan bajarilgan bo'lib ularning ulchamlari 400x250mm

Yopmalar

Yig'ma temir beton to'shamalardan qabul qilingan bo'lib ularning seriyalari 1.141.1-40e

Bu ko'p bo'shliqli plitalarning markazlari .

1PK 59.12-6 At UC8

1PK 59.10-6 At UC8

1PK 29.10-6 At UC8

Seysmik kamar

Manolit temir betondan bajarilgan bo'lib , 4ta Ø12 A-III armature bilan jixozlangan, uning balandligi 220mm ga teng. Seysmik kamar xona bo'ylama va ko'ndalang devorlar ustida bajarilgan bo'lib beton sinifi B15 dan iborat.

Tom

Binoning tomi chordoqli bo'lib u metal cherpetsadan tashkil topgan. Stropila va obreshataklar yog'ochdan.

Tom qurilmasining tarkibi quydagilardan iborat. Temir

Beton ko'p bo'shliqli plita ; 1 qatlam gidrazolasiya , 150 mm keramizit va qalinligi 20 mm bo'lgan sim turli sement qorishma.

Pol

Binoda taxtali, linoleum va keramik plitani pollar ishlatilgan.

Konstruktiv
qism

Konstruktiv qism

Diplom loyixaning konstruktiv qismida biz tom yopmasi bilan temir beton ko'p bo'shliqliplitaning xisobi, qurilmasi va loyixasni keltiramiz.

Bu yerda yuk ko'taruvchi devorlar orasidagi masofa $B=6\text{ta}$ bo'lib plita eni $b=1200\text{mm}$. Plitani balandligi 220 mm Plita asosiy yuk ko'taruvchi devorga yotqiziladi.

Plitaga tasir etadigan yuklar miqdorni 1m/kv ga to'g'ri keladiganini aniqlaymiz.

t/r	Yuklar tarkibi	Meyoriy.yuk kN/m.kv	$\alpha+$	Xisobiy yuk kN/m.kv
1	Qum sement qatlam $t=25\text{ mm}$	0.5	1.3	0.65
2	Issiqdan saqlovchi yarim bikr mineral paxta $t=100\text{ mm}$, $\alpha=\text{kN/m.kv}$	0.2	1.2	0.24
3	Bug'dan ximoyalovchi qatlam 1 qavat ruberoid	0.04	1.3	0.052
4	Ko'p bo'shliqli t.beton plita	2.75	1.1	3.025
	Jami	3.49		3.967

Zo'riqishlarni aniqlaymiz

Plitaning 1m uzunlikiga (eni 120sm bulganda) to'g'ri keladigan doimiy va vaqtincha yuklarnu meyoriy va xisobiy qiymatlarni aniqlaymiz.

$$q^n = 3490 * 1.2 = 4188 \text{ N/m}$$

$$q = 3967 * 1.2 = 4760 \text{ N/m}$$

Yuklardan xosil bo'ladigan meyoriy va xisobiy eguvchi momentlar meyorini aniqlaymiz.

$$M^n = \Sigma q^n * l o^2 \gamma n / 8 = 4188 * 5.75^2 * 0.95 / 8 = 16442 \text{ N*m}$$

$$M = \Sigma q * l o^2 * \gamma n / 8 = 4760 * 5.75^2 * 0.95 / 8 = 18687 \text{ N/m}$$

Maksimal ko'ndalang kesib o'tuvchi kuchi

$$Q^n = \Sigma q^n * l o^2 \gamma n / 2 = 4188 * 5.75^2 * 0.95 / 8 = 11438 \text{ N}$$

$$Q = \Sigma q^n * l o^2 \gamma n / 2 = 4760 * 5.75^2 * 0.95 / 2 = 13000 \text{ N}$$

Plita armaturalarni kesmini tanlaymiz

Yig'ma temirbeton plitaning tayyorlash uchun quydagilar

berilgan beton sinifi $B30 = 32.5 * 10^4 \text{ MPa}$

Quydagilar berilgan.

Beton sinifi B30;

$$E_b = 32.5 * 10^4 \text{ MPa}$$

$$R_b = 17 \text{ MPa}$$

$$R_{bt} = 1.2 \text{ MPa}$$

$$\alpha b^2 = 0.9$$

Buylama armaturasi po'latning sinfi AII. $R_s = 280 \text{ MPa}$, ko'ndalang armaturasi po'latning sinfi A-I $R_s = 225 \text{ MPa}$ va

$R_s = 175 \text{ MPa}$ armaturalash payvand to'ri va po'lat karkaslar bilan amalga oshiriladi.

Plitaning ko'ndalang kesim o'lchamlari $120 \times 22 \text{ sm}$ bo'lgan to'g'ri burchakli deb qabul qilamiz. Bu yerda $b = 120 \text{ sm}$ plitaning eni va $h = 22 \text{ sm}$ esa plitaning balandligi. Plitaning 6 ta davriy teshigi mavjud.

Texnologik qism

Yog'och pollarni yotqizish ishlari texnologiyasi

Samarqand tumanidagi bir qavatli 5 xonali turar joy binosi misolida yog'och pollarni yotqizish texnologiyasini ko'rib chiqamiz.

Pol- bu foydalanishda turli yuklarni qabul qiluvchi konstruktiv elementi xisoblanadi.

Pol bino turi xonalardan foydalanish tarkibi va konstruktiv elementlardan tashkil topadi va pol elementlari qurilishning turli davrlarida barpo qilinadi.

Bizning loyixada taxta polimiz gruntli asos ustida barpo etilmoqda misol tariqasida ikkita ota-onalar yotoqxonasiga yog'och pol o'rnatishni asos qilib olamiz va $19.2 + 14.2 = 33.9 \text{ m/kv}$ yuzani yog'och taxtali pol bilan taminlashda texnologik jarayonini ishlab chiqamiz.

Taxta polni o'rnatish texnologiyasi

Turar joy va jamoat binolarini tashkil etgan asosiy xonalar tarkibi va yuqoridagi bino inshootlarning funksional proseslaridan kelib chiqqan xolda taxta pol turlari QM va Q ga asosan tanlab olinadi.

Ushbu pol turini bajarish ketma ketligi pol tarkibidan kelib chiqib va ularning yerto'lasiz birinchi qavatda o'rnatish va qavatlararo taxta polni o'rnatish texnologiyasi oz moz bir biridan farq qiladi. Taxta pol standart xolati shuntli yani chizmadagi ko'rinishini tashkil etadi.

Taxta polni o'rnatishdagi shexpologik jarayonlarning ketma ketligi quyidagi ishlarni tashkil etadi.

1. Taxta pol

2. Laga

3. Унругая прокладка

4. G'ishtli yoki byoili ustun

5. Nam o'tkazmaydigan bir qatlamli tol to'shama

6. Beton to'shama beton sinf i B 7.5 qalinligi $8 = 40/60 \text{ mm}$ da

7. Shag'al to'shama

8. Grunt asosi

Qavatlararo orayopmada taxta polni o'rnatish texnologiyasi quyidagi tarkibda amalga oshiriladi.

1. Taxta pol

2. Laga

3.Унругая прокладка

4.Shovqinga qarshi to'shama qatlam

5. Nam o'tkazmaydigan plita qalinligi 220 mm

6.Yig'ma t.beton plita 220 mm

Pol ishlari bo'yicha (TIK) texnik iqtisadiy ko'rsatgich miqdorini xisoblash.

1.Pol ishlarining bajarilish muddati kuni yoki smenada ishlarni bajarish grafigidan olinadi.

2.1m/kv yuzaga to'g'ri keladigan pol ishlarida mexnat sarfi quyidagicha aniqlanadi.

$$T_P = \frac{\sum Ti}{\sum Si}; \quad \frac{\text{kishi smena}}{m^2}$$

3.Pol ishlarini bajarishda qatnashgan ishchilarning o'rtacha ish unimi

$$B = \frac{\sum Si}{\sum Ti}; \quad \frac{m^2}{\text{kishi smena}}$$

4.Pol ishlarni bajarishda 1m/kv yuzaga to'g'ri keladigan tannarxi quyidagicha aniqlanadi.

$$C_e = \frac{\sum 3i}{\sum Si}; \quad \frac{\text{so'm}}{m^2}$$

Bu yerda T_{pi} - umumiy mexnat sarfi mexnat sarfi jadvalidan olinadi. Kishi smenada

S_i – barcha qilingan taxtagapol yuzasi m^2

$3i$ – pol ishlarni bajarishdagi umumiy ish haqi yig'indisi
so'mda

Barcha qilingan taxta pol yuzasi ushbu loyixada

$S = 33,9 m^2$ ga teng yani topshiriqda umumiy xona va ota onalar yotoq xonasi taxta pol qilinishi talab etilgan.

1.Ishning bajarilish muddati -6 kun

$$2. T_P = \frac{5.17}{33.9} = 0.1525 \quad \frac{\text{kishi smena}}{m^2}$$

$$3. B = \frac{33.9}{5.17} = 6.55 \quad \frac{m^2}{\text{kishi smena}}$$

$$4. C_e = \frac{46.69}{33.9} = 1.377 \quad \frac{\text{so'm}}{m^2}$$

Xavozalar metal trubalardan tayyorlanadiva tayyorlash tashkiloti pasporti bo'yicha taminlanadi.Xavozalar tekis va qattiq sirtlarga o'rnatiladi.Xavozalar tayanch ostida taxtalar bo'lagi g'isht va boshqa predmetlarni o'rnatish qatiyan man etiladi.Balandligi 2.5 m dan yuqori bo'lgan joylarda xavozalarni o'rnatishda qurilayotgan bino devoriga xavozalar maxkamlanadi.

Pasporti bo'lmagan xavozalarni o'rnatish ruxsat etilmaydi,bundan tashqari pasportdako'rsatilgan xisobiy yuklanishdan ortiq yuklantirish qatiyan man etiladi.xavozalarga o'rnatilgan yog'och nastillar sirt bo'yicha to'g'ri taxtalar oraliq choklari ko'pi bilan 1 sm dan oshmasligi kerak.Xavozalarning montaj maydonida to'g'riligini xar kuni usta tomonidan tekshiriladi. Xavozalardagi nastily va zinapoyalar xar doim qoldiq qurilish materiallaridan chiqindi qor va muzlardan tozalanib turishi qish paytda qum sepilib turilishini taminlash talab etiladi.

G'isht tosh ishlarini bajarilishda ishlab chiqarish topshirig'iga xavfsiz metodlar va bajarish bo'yicha shuni boshlashdan oldin g'isht teruvchilar instruktajdan o'tkaziladi.

G'isht-tosh ishlari g'isht terishda tashqi devor peremetri bo'yicha o'rnatilgan.

Xavozalar bo'yicha ximoya qoziqlar o'rnatish talab etiladi.

Birinchi qavat qoziqlar yer satxidan 7 m balandlikda

o'rnatiladi.Keyingi qator birinchisidan 6-7 myuqorida g'isht terish davomida o'rnatiladi.Binoga qurish ayvon bilan to'siladi.G'isht devor terilayotgan satxidan 15 m pastda xavozalar o'rnatiladi.

G'isht devor va xavoza oralig'idagi chok 5 sm dan ko'p bo'lmasligi kerak.G'ish teruvchiga ruxsat etilmaydi.

-binoning maxkam ustuvor qismiga bog'langan strop va ximoya belbog'siz ishlash orayopma satxidan 0.7 m balandga ko'tarilgan yoki xavozalardan shuncha balandga ko'tarilganda foydalanish.

G'isht devor va deraza oraliq devorlarini terishda yer satxidan 0.3 n=m yuqoriga cha deraza oraliqlarga to'siqlar o'rnatilgan yoki ximoya belbog'siz bajarish taqiqlanadi.

-G'isht terishni 7m yuqorida bajarishsa ximoya kozireklarini o'rnatish terilgan devorda yurish g'ishtni ortiqcha chiqqan joylarini ximoya ko'zoynagisiz devorda asboblarga g'ishtar vaboshqa materiallarini ish tugagandan keyin qoldirish taqiqlanadi.

G'isht terish ishlarini bajaishda yig'ma t.beton elementlarini bir biriga bog'lash kerar.Balkon plitalar va g'isht terish bilan bir vaqtda o'rnatiladi va ustun yoki boshqa elementlarga maxkamlanadi.Balka plitani o'rnatilayotganda ximoya belbog'idan foydalanish talab etiladi.Ishchilar uchun isitish xonasi va ularga qish sharoitlariga mo'ljallangan maxsus kiyimlar bilan taminlanishi kerak.

- Xavoza va taxta nastillar qor va muzlardan tozalanishi va qum sepilishi
- xavozalarning tayanch elementlari o'rnatilgan sirlari qordan tozalanishi
- Qorishmaga qo'shiladigan ximiyaviy qo'shilmalarning qo'shilishi injener texnik xodim nazoratida qo'yish va qad qilish oldini olish tadbirlari.

O'quv uslubiy qism

Kasbiy pedagog maxorati asoslari

Mustaqil O'zbekistonda uzluksiz talim tizimini islox qilishi yangi talim standartlari asosida talim tarbiya jarayonini qayta tashkil etishga kirishilgan.

Hozirgi kunda o'qituvchi faolyatiga uning pedagogik sanati aloxida e'tibor berilmoqda. "Tarbiyaning o'ziga zamonaviy bilim, ma'lumot berish, ularning malakasini oshirish kabi paysarga solib bo'lmaydigan" deb takidlaydi prezidentimiz I.A.Karimov. Shunday ekan sog'lom, har tomonlama barkamol avlodni shakillantirish uzluksiz talim tizimida mehnat qilayotgan pedagogning saviyasiga tayyorgarligiga va fidoiyligiga yosh avlodni o'qitish va tarbiyalash ishiga bo'lgan munosabatiga ko'p bog'liqdir. O'qituvchi jamiyatning ijtimoiy topshirg'ni bajaradi, jamiyatda yetuk mutaxassisni tayorlashda o'qituvchi muayyan ijtimoiy-siyosiy, pedagogik va shaxsiy talablarga javob berish lozim.

Buning uchun o'qituvchi har tomonlama rivojlangan, ijtimoiy tafakkuri, kasbiy ma'lumoti, o'z kasbni chuqur bilimdoni, pedagogic ma'lumot ustasi, pedagogik-psixologik va uslubiy bilim va malakalarni egallagan

shaxs bo'lishi pedagogik tasir ko'rsatilishining eng maqbul usul va vositalarni tanlay olish qobiliyatiga ega bo'lish lozim. Demak maktab va maorif muassalarida yetakchi kuch, jamiyatning ishinchi kishisi o'qituvchidir, to'g'ri manoda o'qituvchi so'zi maxsus pedagogik ma'lumotli va talim tarbiya ishiga tayyorgarlikka ega bo'lgan, o'qitish va tarbiyalash ishni olib borayotgan kishidir. O'qituvchi so'zni keng ma'noda yosh avlodga talim oluvchilarda malaka va ko'nikmalarni tarkib toptirayotgan, hayotda murabbiylik qilayotgan, yani pedagogik faolyat bilan shug'illanayotgan kishilarni xalq o'qituvchi deb taniydi.

Pedagogik kasb boshqa kasblardan ko'pgina belgilari bilan farq qiladi.

Pedagogning mehnat pirdimi odam, pedagoginigi mehnat quroli uning nutqi, tafakkuri, irodasi, odobi, maxorati va xakozolar.

Pedagogning manaviy-siyosiy, kasbiy, qiyofasiga quydagidan yuksak talablar uni doimo takomillashiga, to'xtovsiz o'z ustida ishlashga, ijod va tashabbus ko'rsatib mehnat qiliashga majbur etadi. Shu ma'nodagi o'qituvchi doimo o'z o'qituvchilari va ularning ota-onalari keng jamoatchilik hurmatni qozongan bo'ladi. Bu moxirlikdir. Har qanday o'qituvchiga qo'yiladigan asosiy talablar: dunyoqarashining ilmiyligi, insonparvarligi, demokratligi g'oyalar mustahkamligiga erishishi shuningdek u yaxshi psixologik-ruhshunos bo'lishi ham

kasb pedagogik tayyor ekanligini ko'rsatadi.

Aqliy hujum

“Aqliy hujum” metodining mohiyati jamoa hamkorligi asosiy muammoni yechish jarayonlarni vaqt bo'yicha bir qancha bosqichlarga (g'oyalarni generatsiyalash, ularni tanqidiy va konstruktiv xolata ishlab chiqish) ajratishdan iborat.

Dars jarayonida, “Aqliy hujumdan” maqsadli foydalanish ijodiy nostandart tafakkurlashni rivojlantirish hisoblanadi.

“Aqliy hujumni” uyushtirish birmuncha soda bo'lib undan ta'lim mazmunini o'zgartirish jarayonida foydalanish bilan birgalikda ishlab chiqarish muammolarining yechimini topishda ham juda qul keladi. Dastlab guruh yig'ilagi va ular oldiga muammo quyiladi. Bu muammo yechimi to'g'risida barcha ishtirokchilar o'z fikrni bildiradilar. Bu bosqichda hech kimning o'zga kishi g'oyalari “hujum” qilish yoki baxolashga haqi-yo'q.

Demak “aqliy hujum” yo'li bilan qisqa daqiqalarda o'nlag g'oyalarni yuzaga chiqish imkoniyatlari mavjud bo'ladi.

Aslini olganda g'oyalar sonini qo'lga kiritish asosiy maqsad emas, ular muammo yechimini oqilona ishlab chiqish uchun asos bo'la oladilar.

Bu metod shartlaridan biri qanday tashqi ta'sirsiz kerak. Bildirilgan g'oyalarning besh yoki oltitasigina asosiy hisoblanib muammo yechimini topishga salohiyatli imkoniyat yaratiladi.

Atrof muhit muhofazasi

Ekologiyaning asosiy tushunchalari.

Muxim tushunchasining turli ilmiy manolari mavjud uning ekologik, geografik, fizik, falsafiy, ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy kabi bir necha turlari farqlanadi. Ekologiyada muxit deb tirik organizmlarni o'rab turuvchi va ular bilan doimo o'zaro munosabatda bo'luvchi fizik qurshab yoki tabiatning bir qismi tushiniladi. Boshqacha qilib aytganda muxitni tirik organizmlarni o'rab turgan o'zaro bir biri bilan bog'liq shart-sharoitlar va ta'sirlar majmui deb xam qarash mumkin. Ekologiyada muxim tushunchasi ko'proq tirik organizmlarga nisbatan qo'llaniladi. Shuning uchun xayot muxiti deb xam yuritiladi. Turli tabiiy omillar majmuidan tashkil topgan muxitni tabiiy xayot-muhiti inson mexnati tufayli o'zgartirilgan yoki o'rnatilgan yaratilgan muxitni suniy xayot muxiti deyiladi. Xozirgi paytda bu ikki muxitni bir-biridan keskin choralar bilan yaratish mumkin amalda va mumkin emas. Shunga ko'ra ularni birgalikda olib ekologik muxit deb ataladi. Umuman olganda ekologiyada muxit xayot muximi ekologik muxit ba'zi xollarda atrof muxit, tabiat tushunchalari xam bir biriga yaqin. Ma'nodosh tushunchalari sifatida talqin etiladi. Xayotiy shart sharoitlarga ko'ra tirik organizmlar tabiatdagi to'rtta xayotiy muxitda yashay oladilar. Ekologik omillar tabiati va xususiyatlariga ko'ra bir necha guruxga bulinadi yani tasniflanadi. Ulardan eng maqbuli sifatida quyidagi tasnifini keltirish mumkin.

1. Abiotik omillar-noorganik abiatning tirik organizmlarga ta'sirini ifodalovchi omillar bo'lib ular to'rtta guruhlarga bo'linadi;

- a) Iqlim omillari yorug'lik harorati, namlik, shamol, bosim va boshqalar bilan yorug'lik tasirlar
- b) Tuproqning xususiyatlari bilan bog'liq tasirlar
- c) Orografik omillar-xududning yer yuzasi tuzilishi, relifi bilan bog'liq tasirlar
- d) Hidrologik omillar suvning xususiyatlari bilan bog'liq tasirlar

2. Biotik omillar – jamiyatning turli ishlab chiqarish faolyatlari bilan bog'liq tasirlar. Antropogen omillarni malum manoda biotik omillar guruhiga mansub deyish mumkin. Ammo insoning ongli faolyatni atrof-muhitga, jumladan tirik tabiat (organizm)ga tasiri boshqa biologik mavjudotlarning nisbattan beqiyosdir. Ayniqsa hozirgi davrda yerdagi hayot miqdori ko'p jihatdan insonga og'liq bo'lib qolmoqda. Shuning uchun antropogen omillarni aloxida chuqurroq o'rganish va unga yetarli ahamiyat berish muxim ekologik zaruriyatdan biridir. Ekologik omollarning turi va ularning organizmga tasir darajasi cheksiz bo'lishi mumkin. Ammo muayyan organism uchun omillarning soni va moqdori ko'rsatgichlari malum chegaraga ega bo'ladi.

XULOSA

Men diplom ishmni Kasbiy talim kafedrasida ishlayotgan S.Asliyev rahbarligida boshladim.

Mening diplom mavzuyim Kattaqo'rg'on tumanidagi 5

Xonali turar joy qurilishi misolida taxta pol yotqizish mavzusida o'qitish uslubni yaratish.

Men diplom loyixani vaqtida o'zimga yetarli bilimlar oldim. Biz loyixada binoda nafaqat yurtimizga balki ko'plab chet mamlakatlariga kerakli qurilish materiallaridan foydalanish ishlari olib bajarildi.

Men diplom loyixamni S.Asliyev rahbarligidagi

“Farzona stol” MCHJ korxonasida bajardim.

Diplom loyixamni bajarish vaqtida bir rahbarim bilan Kattqo'rg'on tumaniga borib qurilayotgan turar joy binosni o'z ko'zimiz bilan ko'rib yetarlicha ma'lumotga ega bo'ldim .

Bu tassurotlar diplom loyixamni bajarishda katt yordam berdi.

Binoni qurish paytida energiya samarador qurilish materiallaridan foydalanolgan bu esa zamon talagiga brmalol javob beradi.

Binoni tashqi konstruksiyasi sifatida sinvinch materiallaridan bu maretial issiq va sovuqni yomon o'tkazuvchi material hisoblanadi.

Adabiyotlar

1. I.A.Karimov “Barkamol avlod, O'zbekiston taraqqiyotining poydevori ” Toshken 1997-yil.

2. I.A.Karimov “O’zbekiston, milliy istiqlof, iqtisodiy,siyosat,mafkura” Toshken 1996-yil.
- 3.Boboqulova “Yangi pedagogic maxorat”.
- 4.Turaqulova , Boboqulova “Pedagogik maxorat”.
- 5.Safarov, Turaqulov “Kasbiy pedagogika”
- 6.QMQ 2.0103-96 “Строительств в сейсешческих районах”
- 7.QMQ 2.03.0196 Бетонный М Ж Б конструкции Тошкент 1998-225 с
8. QMQ 2.03.07-98 Колесные и арматурные конструкции тошкентархитекстрой Тошкент 1998-106 с
9. QMQ 2.02.01-98 Оснований зданий и сооружений. Тошкент 1994-144 с
- 10.E K Umrzoqov M A Hamidova “Bino va inshootlarni barpo etish texnologiyasi”Farg’ona nashriyoti 2002-y 77-83 bet
- 11.Maxmudov M M. Ibragimov K M. Jumanov M A. “Pedagogik texnologiya ” Toshkent 2001-y 75-80 bet...